Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 207 Duminică 3 August 1941
12 Pagini

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

„ABONAMENTUL" CENTRALA SIBIIU

Independenţa alimentară a statelor europene

Apelul la intensificarea producţiei, generalizat azi la toate popoarele europene, nu trebue privit numai ca răspunsul de circumstanţă dat necesităţilor speciale — deci trecătoare — creiate de război. A produce va însemna totdeauna pentru statele europene: a putea trăi. Să nu uităm că spaţiul european, considerat ca o unitate economică separată, a fost până acum deficitar în unele sectoare ale producţiei — şi mai ales în sectoarele vitale ale producţiei agricole şi alimentare. Echilibrul de azi — ţinând seama îndeosebi de exigenţele sporite ale războiului — este obţinut deopotrivă prin sforţările generale de sporire a producţiei şi prin disciplinarea consumului. Acest echilibru va trebui menţinut, ba chiar îmbunătăţit şi după încetarea ostilităţilor, — îmbunătăţit în sensul că toate măsurile restrictive şi comprimative de azi aplicate consumului trebuesc înlăturate, în vederea unei cât mai largi împărtăşiri a populaţiilor de bunurile consumabile.

Pentru aceasta, însă, nu trebue să ne facem nicio iluzie, că odată cu încheierea ostilităţilor mecanismul aprovizionărilor intercontinentale îşi va relua automat cursul normal, în condiţiunile în care a funcţionat înainte de actualul război.

Statele europene se vor vedea puse în chip fatal în faţa unor piedeci de ordin tehnic, care vor ţine în loc procesul reluării schimbului intercontinental.

Participând la inaugurarea unei expoziţii documentare pentru produse agricole deschisă la Paris, ministrul german pentru alimentaţie şi agricultură, d. Backe, a făcut cu acest prilej declaraţii de un interes actual deosebit, punând accentul pe necesitatea ce se impune statelor europene de a-şi intensifica producţia agricolă **nu numai cu scopul de a înfrânge greutăţile prezente, dar şi pentru a preîntâmpina o serie de dificultăţi ce vor apare inevitabil după încheierea păcii.**

Războiul actual — a spus d-sa — a înlăturat speranţa că după încheierea păcii nevoile de alimentaţie ale popoarelor europene vor putea fi completate de stocurile de cereale acumulate de marile ţări producătoare de peste Ocean.

In primul rând va fi o mare lipsă de vase de transport pe apă. Vor lipsi apoi produsele industriale, cu care să se plătească cerealele importate, întrucât industria europeană va fi ţinută să lucreze în plin pentru împlinirea lipsurilor şi nevoilor de refacere, de după război, ale statelor europene. Nu trebue uitat deasemeni nici faptul că — în lipsa produselor industriale de schimb cu celelalte continente — aproape întreg stocul mondial de aur, menit să servească acest schimb, se găseşte şi se va găsi şi mai mult, mâine, în stăpânirea Statelor Unite ale Americei.

In faţa dezorganizării economiei mondiale, statele europene rămân deci avizate — ca măsură de prevedere şi de siguranţă — să urmeze drumul pe care l-a deschis Germania prin organizarea şi intensificarea producţiei şi mai ales prin bătălia desfăşurată în câmpul producţiei agricole în vederea asigurării unei cât mai accentuate independenţe alimentare.

In ce priveşte ţara noastră, trebue să reţinem împrejurarea că, având o economie preponderent agricolă, ne bucurăm de privilegiul acestei independenţe alimentare, dar că această situaţie nu trebue să constitue de fel pentru noi un motiv de delăsare sau de stare pe loc, ci unul de însufleţire şi de ridicare a producţiei mai ales agricole — care constitue de fapt specialitatea naturală a economiei noastre, — ştiind că numai dispunând de prisosuri exportabile cât mai importante, ne vom putea procura prin schimbul activ cu ţările industriale, tot ceeace ne trebue pentru refacerea şi reconstruirea ţării de după război.

SOVIETELE ŞI CHESTIUNEA TERITORIILOR PIERDUTE

VARIAŢIILE ŞI INCOHERENŢELE POLITICEI EXTERNE A U. R. S. S.

de R. SEIŞANU

Zilele trecute a fost semnată la Londra o aşa zisă convenţie sovieto-polonă de către reprezentantul diplomatic al U R. S. S. şi generalul Sikorski, în calitate de şef al „guvernului polon" şi de comandant al armatei polone din Marea Britanie.

Dacă documentul acesta nu prezintă nici o valoare politică, el dezvălue ipocrizia, cinismul şi incoherenţa politicii exterioare a Sovietelor.

Şi iată pentru ce. Prin aşa zisa convenţie dela Londra guvernul sovietic declară lipsite de valabilitate acordurile încheiate la Moscova în ziua de 28 Septembrie 1939 şi în special, consideră nule şi de nul efect clauzele teritoriale ale unuia din acele acorduri.

E vorba de acordurile pe temeiul cărora U.R.S.S. a luat în stăpânire teritoriile orientale ale fostului stat polon, fără să fi vărsat o picătură din sângele soldaţilor săi şi fără să fi putut invoca niciun titlu de drept asupra lor. Odată Polonia desfiinţată ca stat, în urma victoriei germane, conducătorii U.R.S.S. au căutat să profite de situaţie spre a obţine o bună parte din teritoriul ei, ca preţ al espectativei armate pe baza unui plan care dovedeşte cinismul sovietelor.

Fapt este că U.R.S.S. a obţinut, prin acordurile dela Moscova din 28 Septembrie 1939, teritoriile orientale ce au aparţinut Poloniei cu o populaţie de peste 13 milioane de locuitori, cu toate că în ajunul războiului germano-polon, cu prilejul tratativelor angajate cu Anglia şi Franţa în vederea încheerii unui pact de asistenţă mutuală, ea s'a arătat dispusă să garanteze Polonia, ba chiar să-i dea ajutor militar spre a-i apăra integritatea teritorială.

După ocuparea părţii orientale a Poloniei, d. Molotov comisarul sovietic al afacerilor străine ,a făcut cunoscut, că „teritoriile dela estul Vistulei şi Bugului, ce au aparţinut Poloniei, au intrat definitiv şi pentru totdeauna în posesiunea U.R.S.S. şi deacum înainte populaţiunile lor „liberate" (?) vor cunoaşte binefacerile regimului sovietic" etc.

Apoi, când s'a constituit la Paris un „guvern polon" sub preşedinţia generalului Sikorski şi acesta a anunţat formarea unor legiuni naţionale ce vor lupta alături de armatele aliate franco-engleze pentru restaurarea Poloniei, ziarul „Izvestia" din Moscova, oficiosul guvernului sovietic, a scris:

„Generalul Sikorski a dovedit că este un agent în serviciul guvernelor din Paris şi Londra. El nu reprezintă pe nimeni şi n'are nici o calitate de a vorbi în numele populaţiunei din fosta republică polonă. Trebue să se ştie că pentru U.R.S.S. nu există nici o „chestiune poloneză". Teritoriile ce au aparţinut acelei republici defuncte, n'au fost nici odată poloneze şi ele fac de acum parte şi pentru totdeauna din Uniunea republicilor sovietice.

De aceea proclamaţiile" şi „declaraţiile" generalului Sikorski, în care se vorbeşte cu atâta uşurinţă de teritoriile de curând alipite la U.R. S. S., dacă pe noi ne lasă indiferenţi, ele ar putea pregăti alte nenorociri acelor polonezi ce s'ar lăsa induşi în eroare de cuprinsul lor".

Ce valoare politică şi etică poate să prezinte azi declaraţia sovietelor privitoare la anularea acordurilor încheiate la Moscova, în ziua de 28 Septembrie 1939, când ele au fost anulate de fapt odată cu intrarea în război a Germaniei şi a aliatelor sale împotriva U.R.S.S.?

Ce înseamnă renunţarea atât de... generoasă, a sovietelor asupra unor teritorii ce nu le mai aparţin, nici de drept şi nici de fapt, în urma înfrângerii şi gonirii armatelor roşii dintr'insele de către armatele germane victorioase?

Şi ce seriozitate poate avea aşa zisa convenţie încheiată zilele trecute la Londra între U.R.S.S. şi generalul Sikorski, când acesta a fost considerat de aceiaşi conducători de azi ai sovietelor drept un agent aflat în serviciul guvernelor din Paris şi Londra, care nu reprezintă pe nimeni şi n'are nici o calitate să vorbească în numele poporului polon?

Toate acestea dovedesc dezorientarea, slăbiciunea şi incoherenţa celor care conduc U. R. S. S.

La Cartierul general al Fuehrerului

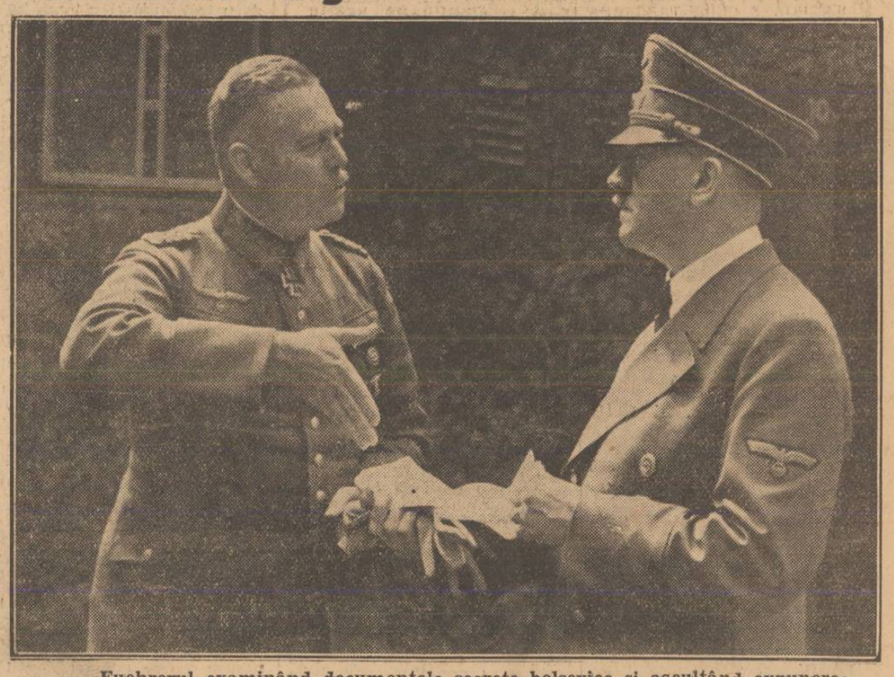

Fuehrerul examinând documentele secrete bolşevice şi ascultând expunerea mareşalului Keitel

PRIN TERITORIILE DESROBITE

In Chişinăul amintirilor

O viziune lugubră din vremea tătarilor. — Acţiunea de distrugere a bisericilor

Dela trimisul nostru special

Oraşul Chişinău nu-l poţi reconstitui decât din amintire.

Cine l-a cunoscut înainte de cotropirea bolşevică şi trece astăzi printre grămezile de ruine, îşi dă seama numai după topografia locului unde a fost o şcoală, o instituţie publică, o fabrică, un magazin, un hotel sau o casă mai răsărită.

Infăţişarea de totală distrugere a oraşului îţi proiectează în minte viziunea lugubră a năvălirii tătarilor, despre care am învăţat, că pe unde treceau ei nici iarba nu mai creştea. Vitregia vremurilor a făcut ca Chişinăul, veche aşezare moldovenească pomenită într'un hrisov din anul 1436 să sufere în trecutul său sbuciumat devastări din cele mai grele.

Cronicile ne relatează că în 1690 i-au dat foc tătarii. In timpul războaielor dintre ruşi şi turci a fost de câteva ori devastat. După fiecare pustiire, prin muncă trudnică, românii îl refăceau la loc.

După ocupaţia rusească din 1812, Chişinăul capătă o importanţă deosebită, ca oraş central al Basarabiei, dar în aceiaşi măsură se accentuiază şi înstrăinarea sa prin năpădirea ruşilor şi evreilor din regiunile poloneze, lacomi de îmbogăţiri rapide.

In 1917 Chişinăul devine centrul mişcării naţionale româneşti pentru întreaga provincie de peste Prut.

„Aci, — scrie d. Ştefan Ciobanu, membru al Academiei — se ţin un lanţ de congrese, la care moldovenii îşi afirmă dreptul la o nouă viaţă politică şi naţională. Aici se deschid primele cursuri de limbă românească, aici se organizează primele cohorte militare moldoveneşti. Limba românească începe să răsune şi pe străzile centrale ale oraşului, unde fâlfâie tricolorul românesc. Deschiderea Sfatului Ţării, înfiinţarea Republicei moldoveneşti autonome, pe urmă independente, dă Chişinăului o importanţă şi mai mare pentru Basarabia, iar mulţimea de ministere cu numeroase automobile, îi dau aparenţa unei capitale. Ziua de 27 Martie 1918, când s'a proclamat unirea Basarabiei cu România a închis un capitol din viaţa Chişinăului, capitolul creşterii lui nenaturale şi situaţiei lui de oraş străin într'o provincie românească".

După unire, Chişinăul devine un puternic centru de viaţă românească, înjghebându-se aci o mişcare economică şi culturală înfloritoare.

Desvoltarea sa, sub toate raporturile avea imprimată pecetea spiritualităţii româneşti.

Sub stăpânirea bolşevică n'a progresat cu nimic. Dimpotrivă regimul de teroare distrusese ce creaseră românii pentru bună starea oraşului.

Astăzi este pustiit în întregime de hoardele roşii în retragere, mai rău ca pe vremea tătarilor, cari foloseau numai focul în timp ce anarhiştii moscoviţi a uzat de cele mai infernale mijloace de nimicire: dinamita, benzina şi bombele incendiare.

(Continuare în pag. 9-a)

MM. LL. Regele şi Regina Mamă la Braşov

După cum s'a anunţat, Majestăţile Lor Regele Mihai I şi Regina Mamă Elena au vizitat zilele trecute pe răniţii aflaţi în spitalele din Braşov. Iată, în clişeul de sus, pe Suveranul nostru ieşind dela spitalul cu răniţi germani şi jos pe M. S. Regina Mamă, trecând din salon în salon la unul din spitalele „Crucei Roşii"

IMPORTANTE CONSILII PREZIDATE DE D. GENERAL ION ANTONESCU

Măsuri pentru îmbunătăţirea transporturilor şi comunicaţiilor în Basarabia şi Bucovina. — Examinarea problemelor în legătură cu ordinea publică, poliţia şi siguranţa. — S'au realizat mari excedente bugetare

COMUNICAT

In ziua de 29 Iulie c., a avut loc la Predeal un Consiliu al comunicaţiilor, prezidat de d. general Antonescu.

Au luat parte d-nii: prof. Mihai Antonescu, vice-preşedintele consiliului de miniştri; ing. C. Buşilă, ministrul lucrărilor publice şi comunicaţiilor; colonel T. Orezeanu, directorul general al căilor ferate şi colonel Gh. Teodorescu, directorul general al poştelor.

Consiliul s'a ocupat de situaţia căilor de comunicaţii şi de modul cum s'a restabilit reţeaua de căi ferate, drumuri şi comunicaţii telegrafo-poştale în Basarabia şi Bucovina, luând toate măsurile pentru îmbunătăţirea transporturilor şi comunicaţiilor.

❖

In aceiaşi zi, la ora 16, s'a ţinut un consiliu de miniştri ai ordinei publice, prezidat de d. general Antonescu, — la care au participat d-nii: general D. Popescu, ministrul afacerilor interne; general C. Vasiliu, inspector general al jandarmeriei; general C. Niculescu, comandantul militar al Capitalei şi general Em. Leoveanu, directorul general al poliţiei şi siguranţei.

Consiliul s'a ocupat de toate problemele în legătură cu ordinea publică, poliţia şi siguranţa.

❖

In aceiaşi zi, la ora 17, a avut loc un consiliu economic prezidat de d. general Antonescu, la care au luat parte d-nii: prof. Mihai Antonescu, vice-preşedintele consiliului de miniştri, general D. Popescu, ministrul afacerilor interne; general N. Stoenescu, ministrul finanţelor; general I. Sichitiu, ministru agriculturii şi domeniilor; I. Marinescu, ministrul economiei naţionale; general C. Pantazi, subsecretar de stat la ministerul apărării naţionale; A. Pană, subsecretar de stat la ministerul agriculturii şi domeniilor; Mircea Vulcănescu, subsecretar de stat la ministerul finanţelor şi D. D. Negel, subsecretar de stat la ministerul economiei naţionale.

Consiliul s'a ocupat de problemele economice în legătură cu Basarabia şi Bucovina, de regimul aprovizionărilor, de regimul inventarierii bunurilor şi de organizarea financiară şi economică a acestor provincii, luând toate măsurile pentru a asigura o activare a vieţii economice din teritoriile desrobite.

D. ministru al finanţelor a expus situaţia bugetului Statului şi a încasărilor, arătând marile excedente bugetare realizate la încasările din ultima lună, precum şi situaţia circulaţiei fiduciare.

Consiliul a discutat şi stabilit normele planului financiar şi economic, care se va întocmi.

D. ministru al agriculturii a expus situaţia agricolă.

D. general Antonescu a dat norme şi îndrumări în legătură cu activitatea economică şi financiară, ţinând seama de programul pe care guvernul trebue să-l realizeze în folosul ţărănimii şi pentru stabilizarea preţurilor.

Scrisoarea d-lui ministru Goebbels către d. prof. Mihai Antonescu, vice-preşedinte şi preşedinte ad-interim al Consiliului de miniştri

D. prof. Mihai Antonescu, vice-preşedinte şi preşedinte ad-interim al Consiliului de Miniştri, a primit următoarea scrisoare din partea d-lui dr. Goebbels, ministrul Propagandei Reichului:

Excelenţă,

Simt din inimă nevoia de a vă mulţumi pentru prietenoasa invitaţie, de care mă voi folosi îndată ce timpul îmi va permite şi totodată vă mulţumesc pentru remiterea amabilului dar al cărţii d-voastră. Din scrisoarea şi cartea dvs., am desprins cu multă satisfacţie câtă înţelegere arătaţi Führer-ului şi naţional-socialismului. Fiţi convinşi că sentimentele poporului german faţă de poporul român sunt pline de prietenie, mai ales în aceste săptămâni grele şi pline de glorie, în care trupele aliate luptă cot la cot împotriva duşmanului mondial, bolşevismul.

M'aşi bucura foarte mult dacă aş putea transmite personal la Bucureşti, Conducătorului General Antonescu, domniei-voastre şi întregului guvern al poporului român expresiunea acestor sentimente îndată ce se vor termina operaţiunile din Est.

Vă rog, Excelenţă, să primiţi expresiunea deosebitei mele stime şi urările mele sincere pentru munca domniei-voastre.

GOEBBELS

Locuitorii Petersburgului, Minskului şi Moscovei fug în Siberia

Tokio, 1 August (Rador).— *Corespondentul agenţiei „Stefani" transmite:*

Un funcţionar al ambasadei japoneze din Moscova, înapoiat în Japonia, a declarat că în întreaga Siberie domneşte o mare confuzie din cauza exodului a mii de cetăţeni ruşi, pe care guvernul sovietic i-a silit să părăsească oraşele Petersburg, Minsk şi Moscova.

Pe calea ferată trans-siberiană domneste cea mai mare dezordine. Trenurile nu mai respectă orariul din cauza intensificării enorme a traficului.

Când funcţionarul japonez a părăsit Moscova, guvernul sovietic se pregătea să părăsească capitala.

IN PAGINA 3-a:

Pe unde au trecut barbarii

Aspecte din Basarabia şi Bucovina

INSEMNĂRILE UNUI VETERAN

Câteva zile printre sburători

de căpitanul rez. AL. O. TEODOREANU din artilerie

(Urmare)

POPULARITATE

Aşa dar, iată-ne în pustiu, sau cum zice Românul:

Quelque part en Roumanie.

Văzută de aproape, iarba îşi recapătă culoarea ei naturală şi peisajul întreg renunţă la aspectul geometric de cromo-litografie. Nu lipseşte nici turma de vaci, cu păstorul adiacent. S'a-poi:

Foaie verde
Şi-am zis verde
Şi iar verde
Verde, verde, verde.
verde, etc., etc.

Pot fuma. E bine. Vitele se adapă dintr'o teucă cu apă tulbure. Un biet măgăruş, cenuşiu ca un şoldan privit cu lupa, trage de zor o frânghie de care e legată găleata unei fântâni adânci. Un băeţandru mitos înarmat c'o bâtă îl loveşte fără milă, îndemnat fără încetare de-un ţigan care seamănă totuşi leit cu Paul Verlaine din portretul lui Carrière şi care strigă mereu:

— Dă-i, dă-i, arde-l!

Priez pour le pauvre Gaspard! (Rugaţi-vă pentru măgar!)

❖

Puţin după aterisarea noastră, şeful postului de jandarmi vine să ni se prezinte, însoţit de-un subaltern. O Doamnă în trecere îşi opreşte trăsura, întrebându-ne cu ce ne poate fi de folos. Îi mulţumim frumos, asigurând-o că ne vom descurca, prin noi înşine. Desigur după fotografiile publicate în ziare, Agarici e recunoscut. Vestea se răspândeşte prin câţiva copii, în satul vecin. In câteva minute suntem înconjuraţi de mulţimea care vine să-l vadă şi să i se pue la dispoziţie. Îţi creşte inima văzând cu câtă dragoste sunt priviţi luptătorii noştri. Un biciclist, din proprie iniţiativă, ne părăseşte, pentru a se reîntoarce cu un mecanic înarmat su scule. Era foarte cald şi setea ne uscase coardele vocale. Agarici îmi citează (schimb de politeţe) o strofă pe care o scrisesem de mult, în timpul curei, la Karlsbad:

O să intru în păcat,
Sfinte Doamne, ţine-mă!
Pentru vin nu am ficat,
Pentru apă inemă.

O citez şi eu, găsind-o oportună.

Plec cu bicicleta în sat şi mă înapoiez c'o legătură de covrigi uscaţi şi cu pistrui şi-o sticlă cu spriţ acru, dar călduţ. O golim urgent.

(Continuare în pag. 2-a)

Ce-a rămas din piaţa oraşului Chişinău